

Makroekonomik Görünüm, Para Politikası ve Sürdürülebilir Büyüme

Murat Uysal
Başkan

25 Şubat 2020 | BURSA

Sunum Planı

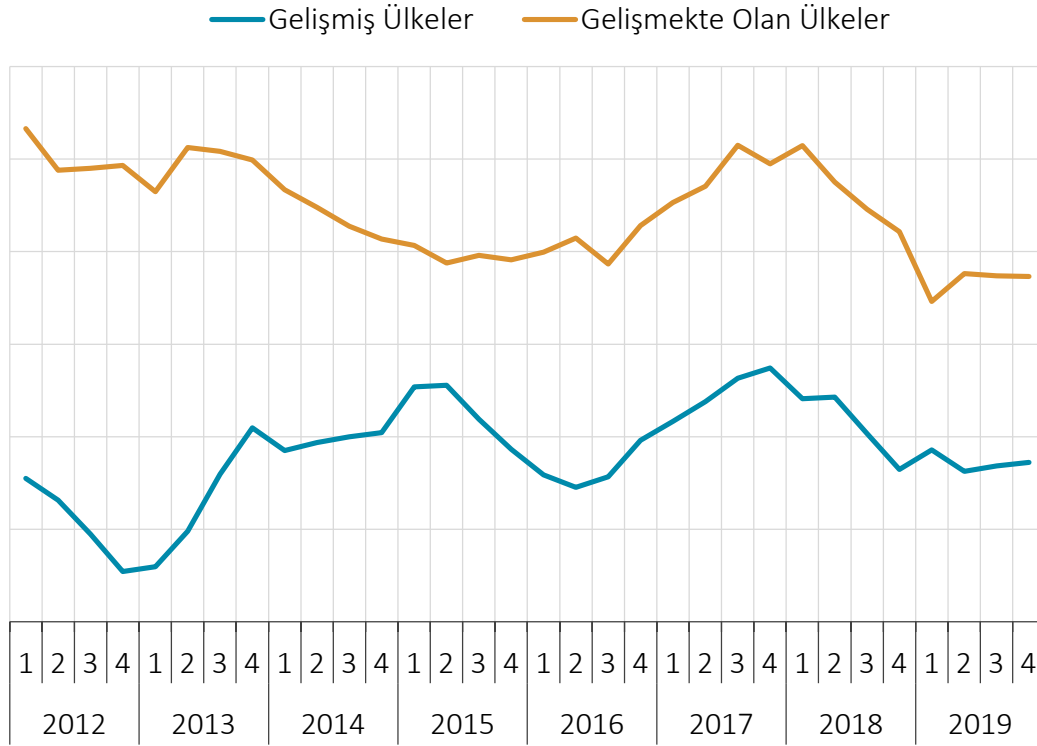
- I. Makroekonomik Görünüm ve Politika Çerçevesi
- II. İhracat, Verimlilik ve Sürdürülebilir Büyüme
- III. Reel Sektöre Yönelik Saha Çalışmaları

Makroekonomik Görünüm ve Politika Çerçevesi

Küresel büyümede yavaşlama eğilimi belirginleşirken enflasyon ılımlı seyretmektedir.

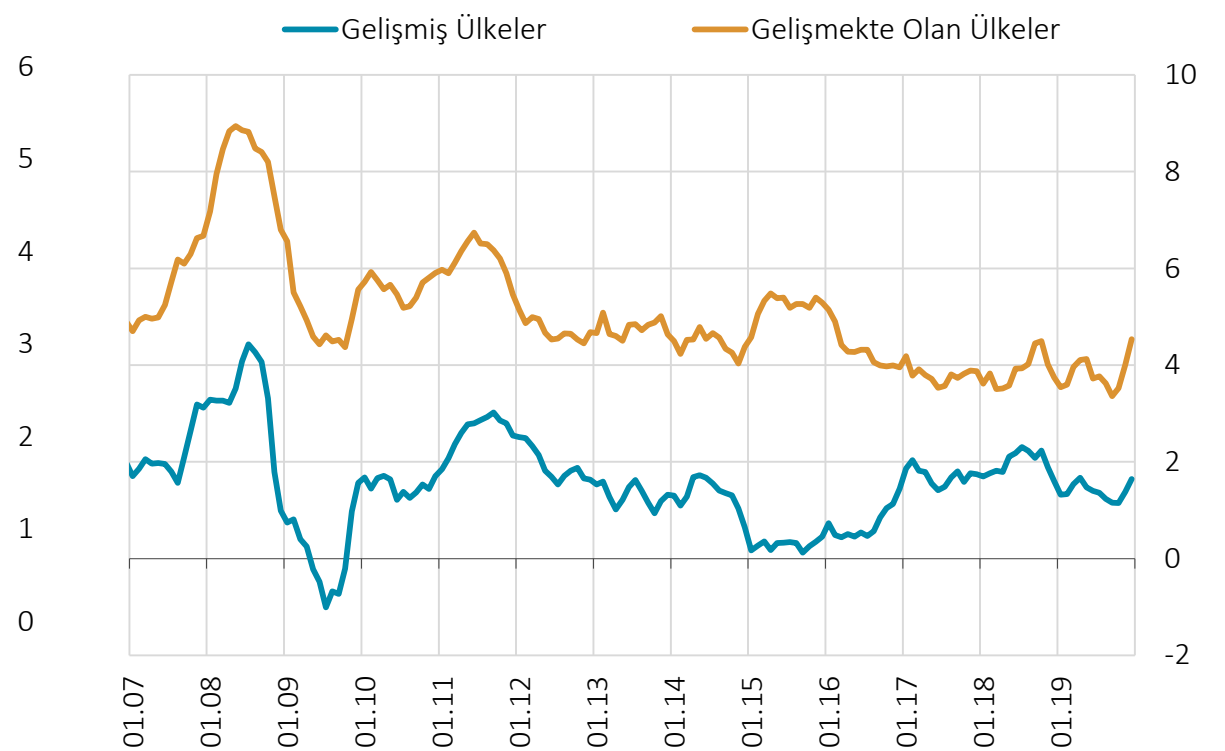
Büyüme Oranları* (Yıllık % Değişim)

Kaynak: Bloomberg, TCMB

Son Gözlem: 2019 Ç4

Tüketici Enflasyonu** (Yıllık, %)

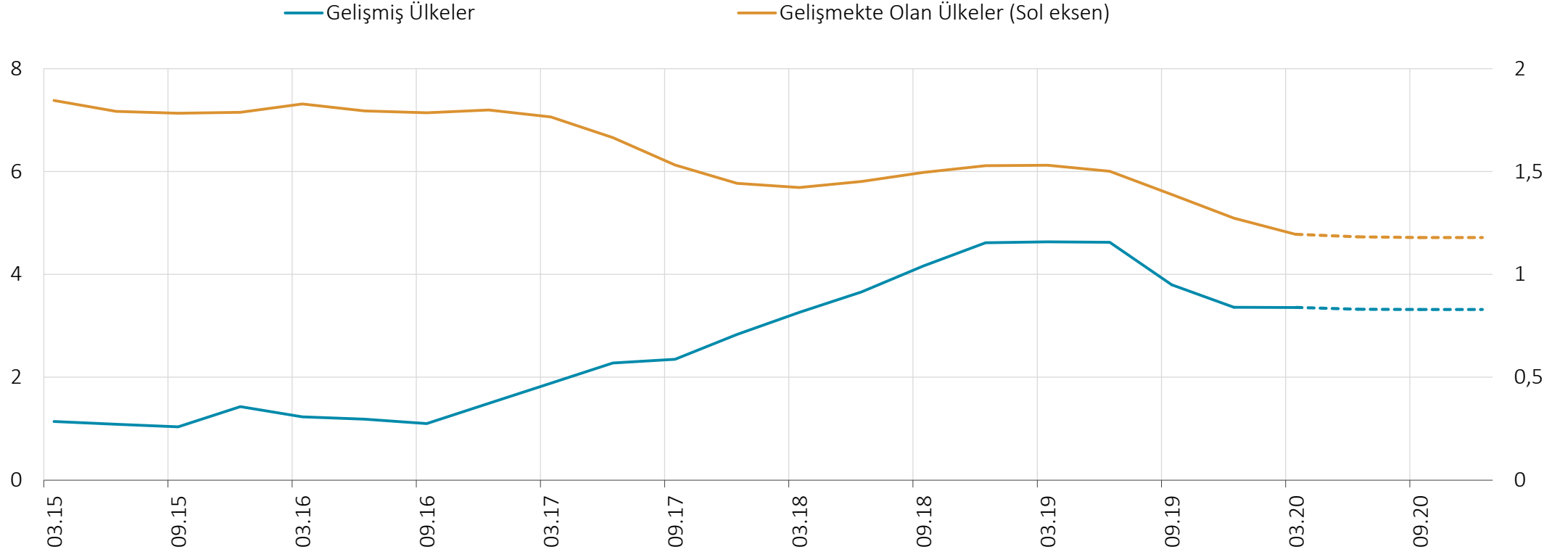

Kaynak: Bloomberg, TCMB

Son Gözlem: Aralık 2019

Küresel para politikalarında destekleyici duruş devam etmektedir.

Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ülkelerin Politika Faiz Kararları (GSYİH ile Ağırlıklandırılmış, %)

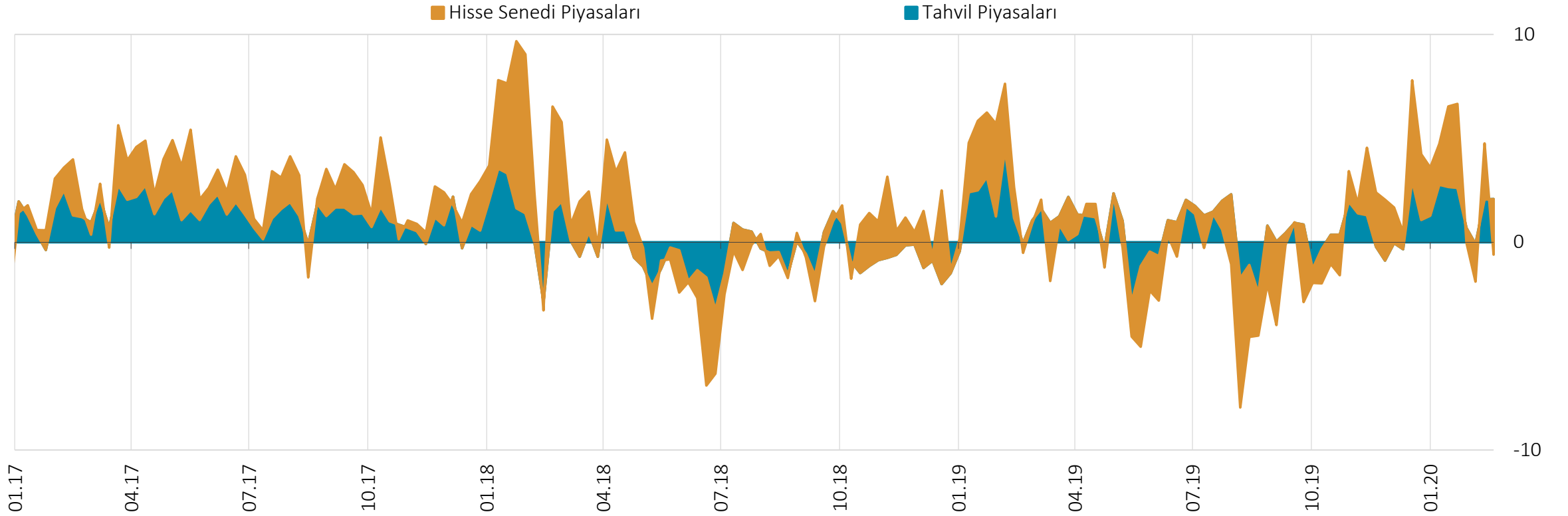

Kaynak: Bloomberg

Son Gözlem: Şubat 2020

Son dönemde küresel büyümeye ilişkin artan belirsizlikler GOÜ'lere yönelik portföy akımlarının dalgalı seyretmesine neden olmaktadır.

Gelişmekte Olan Ünelere Portföy Akımları (Haftalık, Milyar ABD Doları)

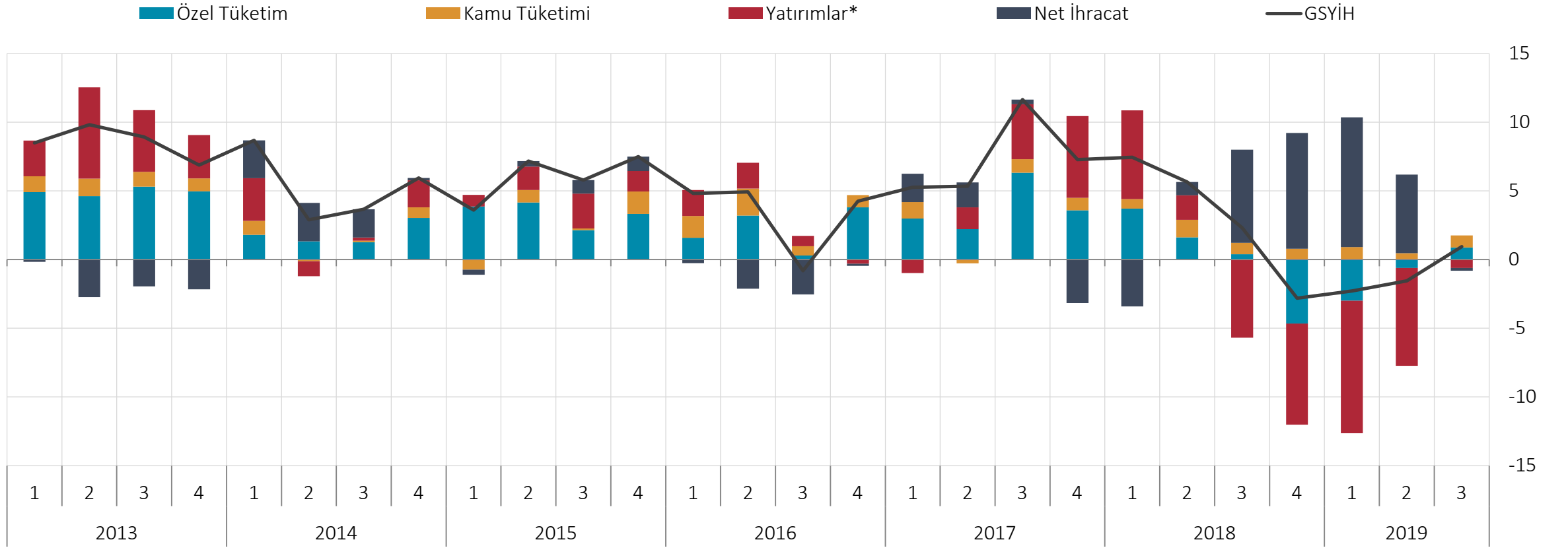

Kaynak: EPFR

Gözlem Tarihi: 19 Şubat 2020

Dengelenme sürecinde net ihracat ekonomideki toparlanmaya yüksek katkı yapmıştır.

Yıllık Büyüme Katkıları (% Puan)

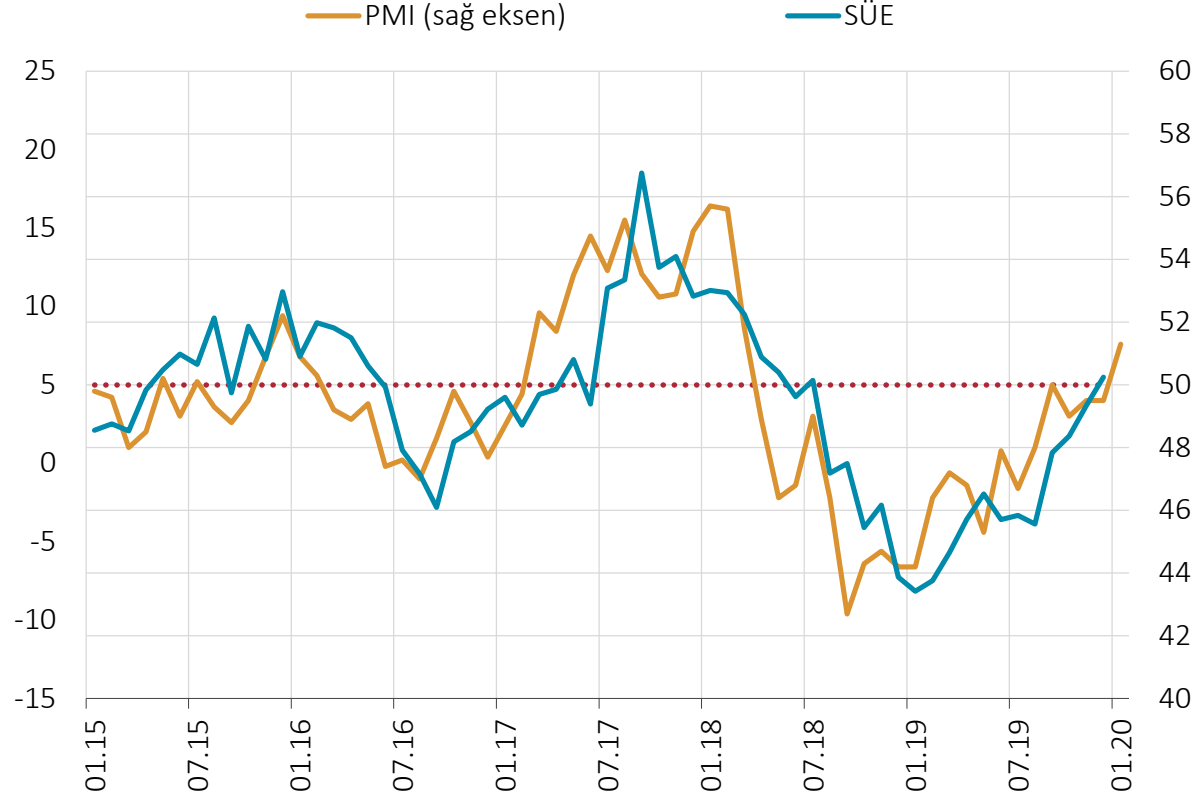

Kaynak: TÜİK

Gözlem Tarihi: 2019 Q3

İktisadi faaliyet artan bir sektörel yayılımla güç kazanmaktadır.

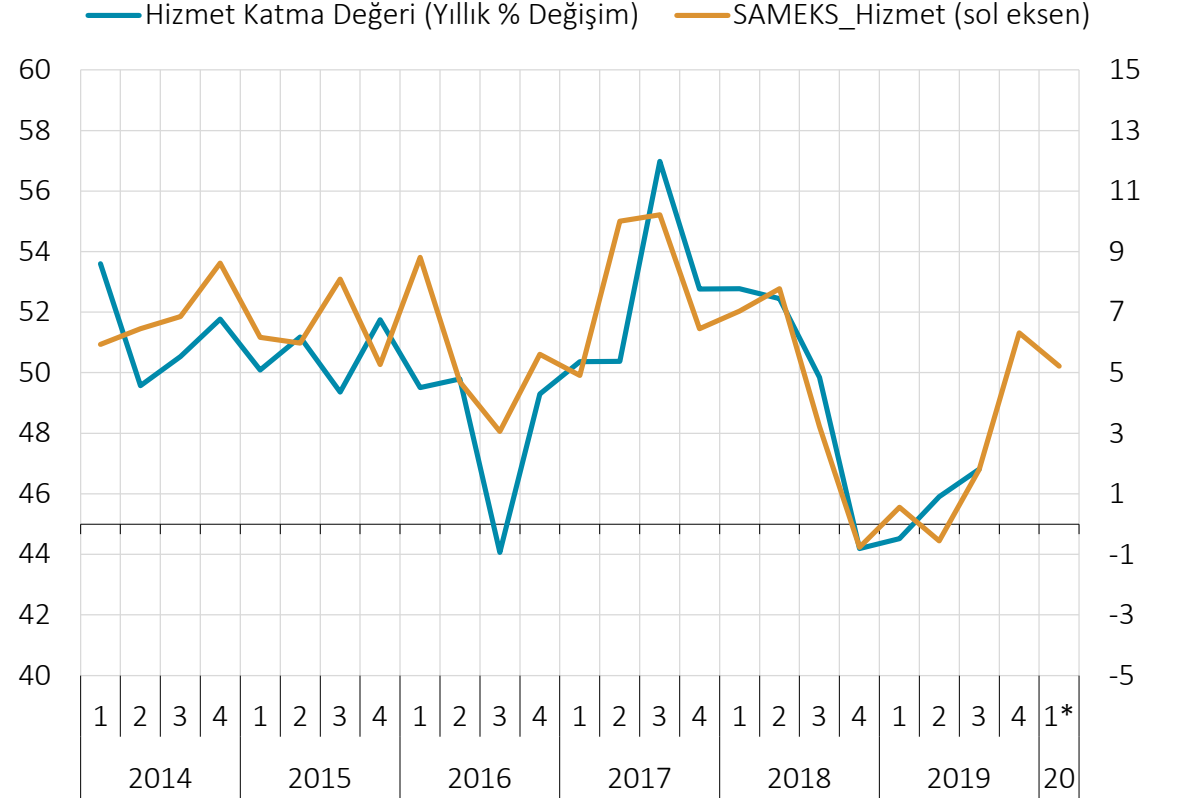
Sanayi Üretim Endeksi (3 Aylık Hareketli Ortalama, Yıllık % Değişim) ve PMI (Seviye)**

Kaynak: IHS Markit, TÜİK

**Son Gözlem: PMI için Ocak 2020; SÜE için Aralık 2019

Hizmet Katma Değeri (Yıllık % Değişim) ve SAMEKS Hizmet (Mevsimsellikten Arındırılmış, Çeyreklik % Değişim)

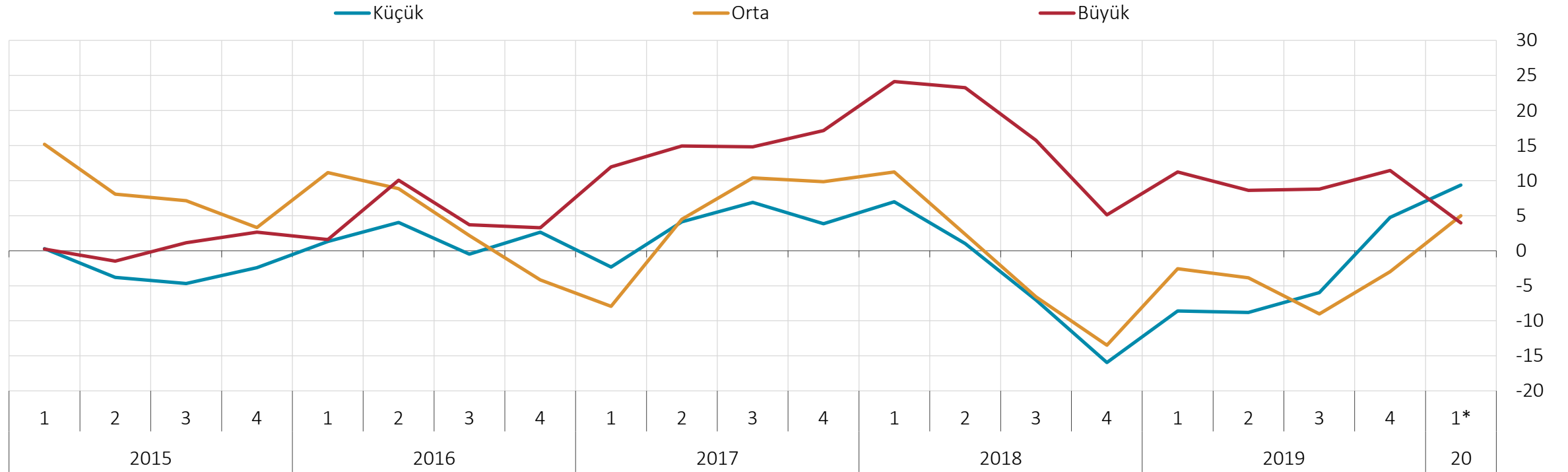

Kaynak: TÜİK, MÜSİAD

*Son Gözlem Tarihi: Ocak 2020

Yatırım eğilimleri finansal koşullara bağlı olarak iyileşmektedir.

İYA Firma Ölçeğine Göre Sabit Sermaye Yatırım Eğilimi (Mevsimsellikten Arındırılmış, Artacak-Azalacak, Gelecek 12 Ay, %)

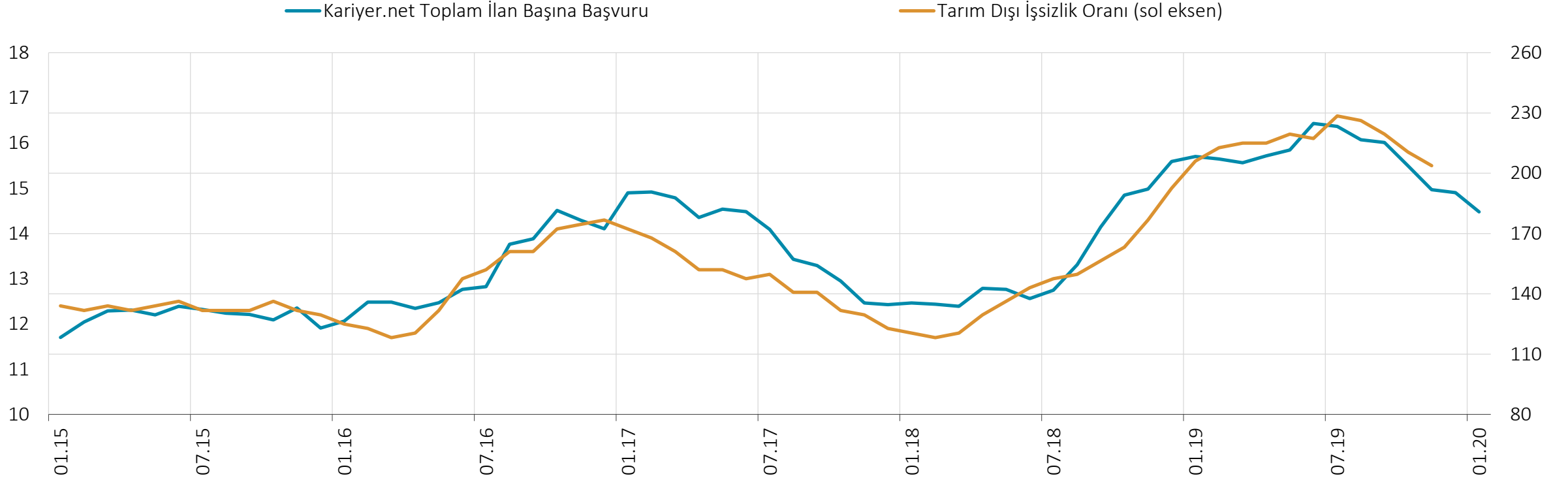

Kaynak: TCMB

*Son Gözlem : Şubat 2020

İşgücü piyasası iyileşmeye başlamakla birlikte işsizlik oranı yüksek seviyelerdedir.

Kariyer.net İlan Başına Başvuru ve Tarım Dışı İşsizlik Oranı* (Mevsimsellikten Arındırılmış)

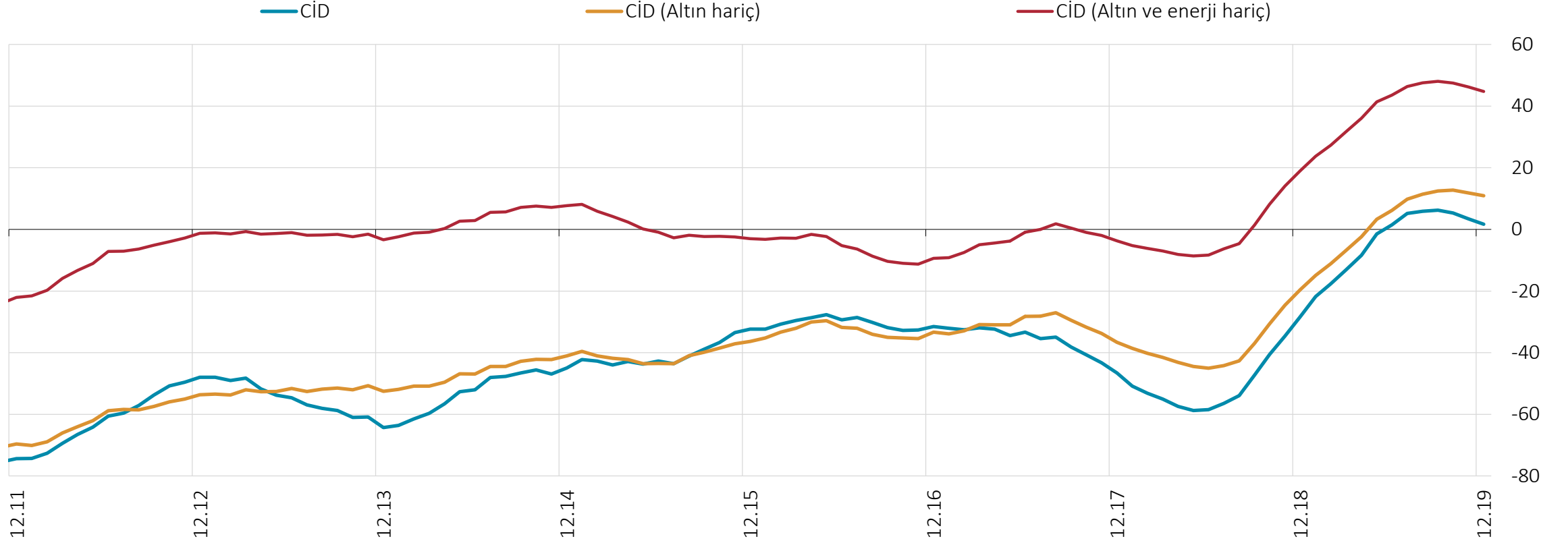

Kaynak: Kariyer.net, TCMB

*Son Gözlem: Kariyer.net için Ocak 2020; TDİO için 2019 Kasım dönemi

Önemli bir iyileşme kaydeden cari işlemler dengesi makrofinansal istikrarın temel belirleyicilerinden biri olmuştur.

Cari İşlemler Dengesi (CİD) (12-Aylık Birikimli, Milyar ABD Doları)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: Aralık 2019

Reel kurun dış dengeye olumlu katkısı sürmektedir.

Reel Efektif Döviz Kuru (TÜFE Bazlı, 2003=100)

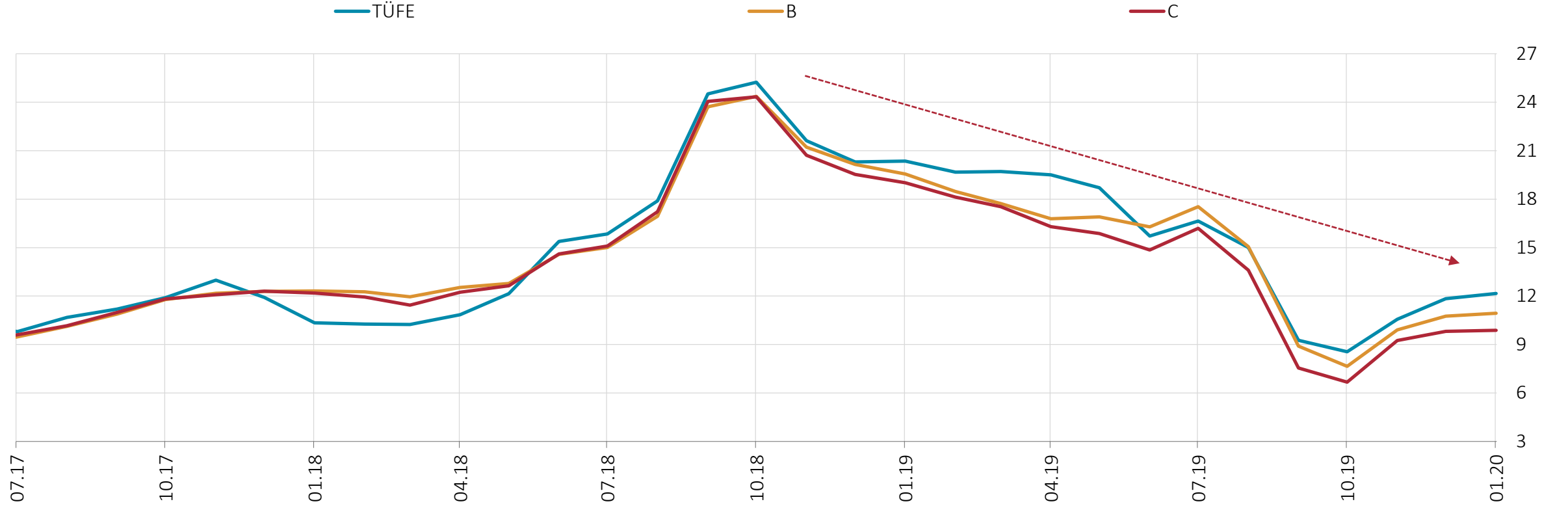

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: Ocak 2020

Tüketici enflasyonunda belirgin bir düşüş sağlanmıştır.

TÜFE ve Çekirdek Göstergeler* (Yıllık % Değişim)

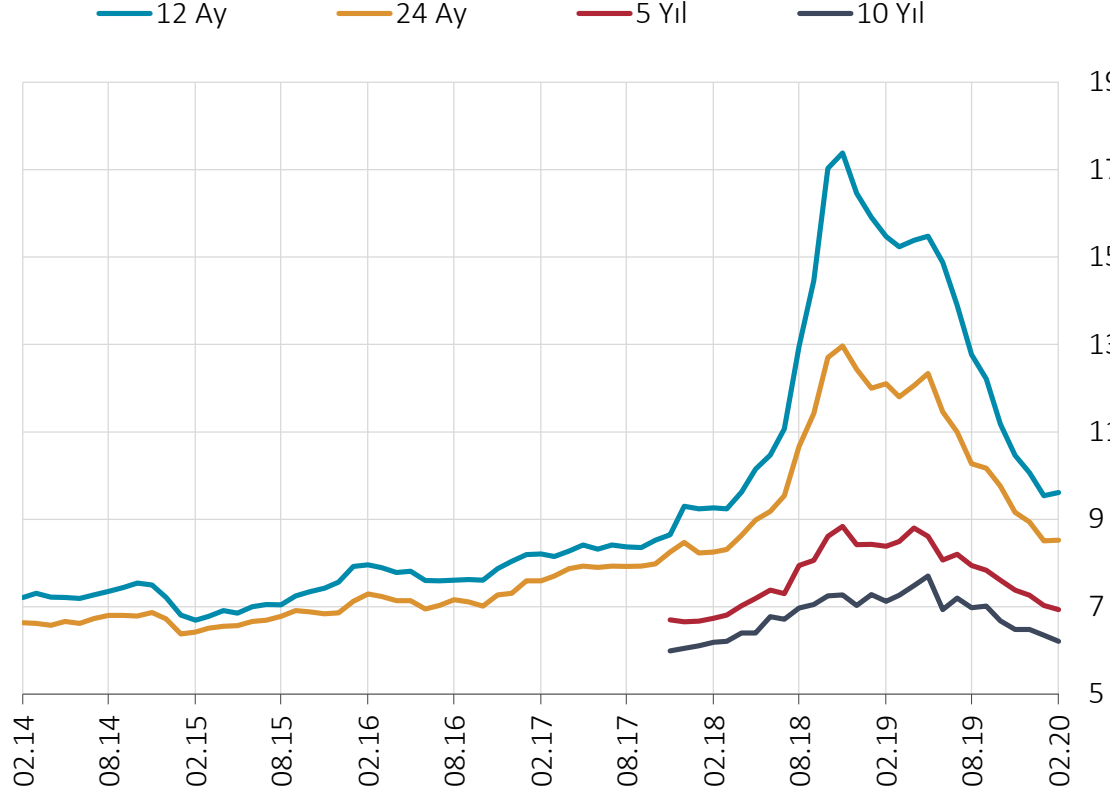

Kaynak: TÜİK

Son Gözlem: Ocak 2020

Enflasyon beklentilerindeki iyileşme son dönemde genele yayılmıştır.

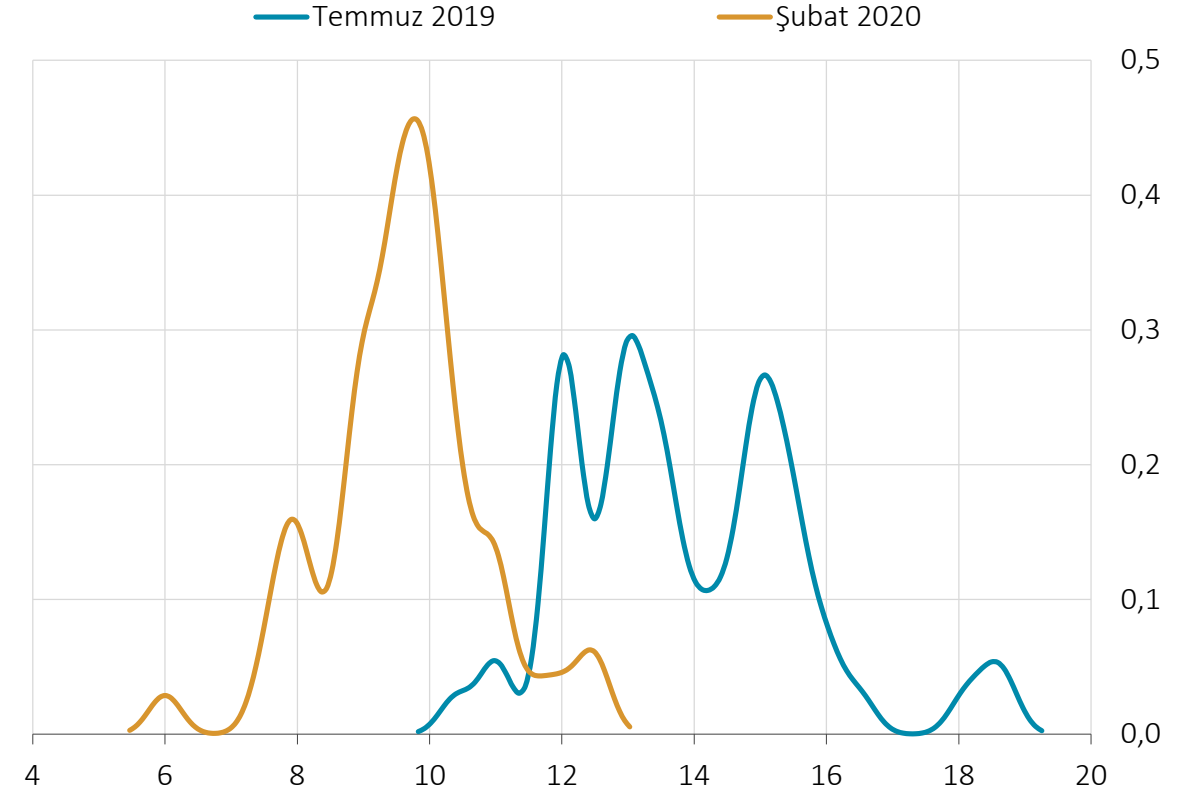
Enflasyon Beklentileri (%)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: Şubat 2020

Enflasyon Beklentilerinin Dağılımı (12 Ay Sonrası)

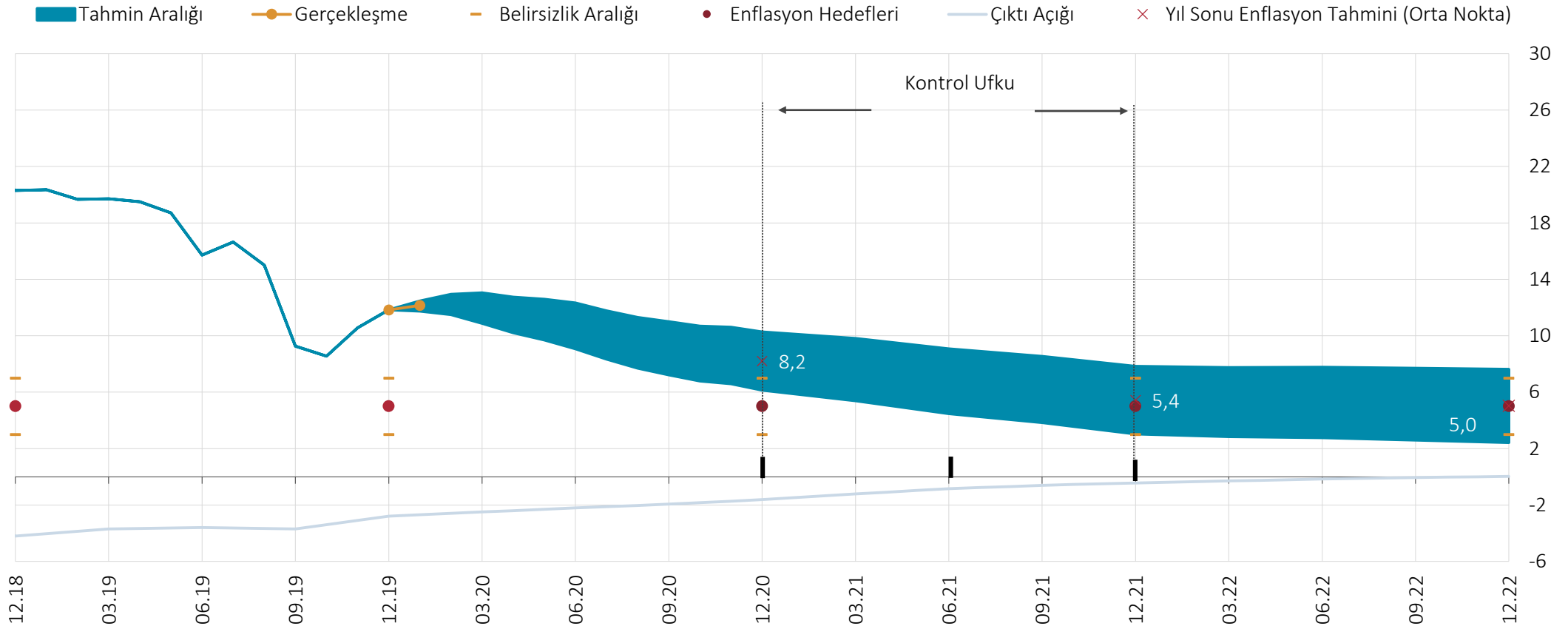

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: Şubat 2020

Enflasyondaki seyrin yıl sonu tahminiyle büyük ölçüde uyumlu olduğu değerlendirilmektedir.

Ocak 2020 Enflasyon Raporu Tahminleri*

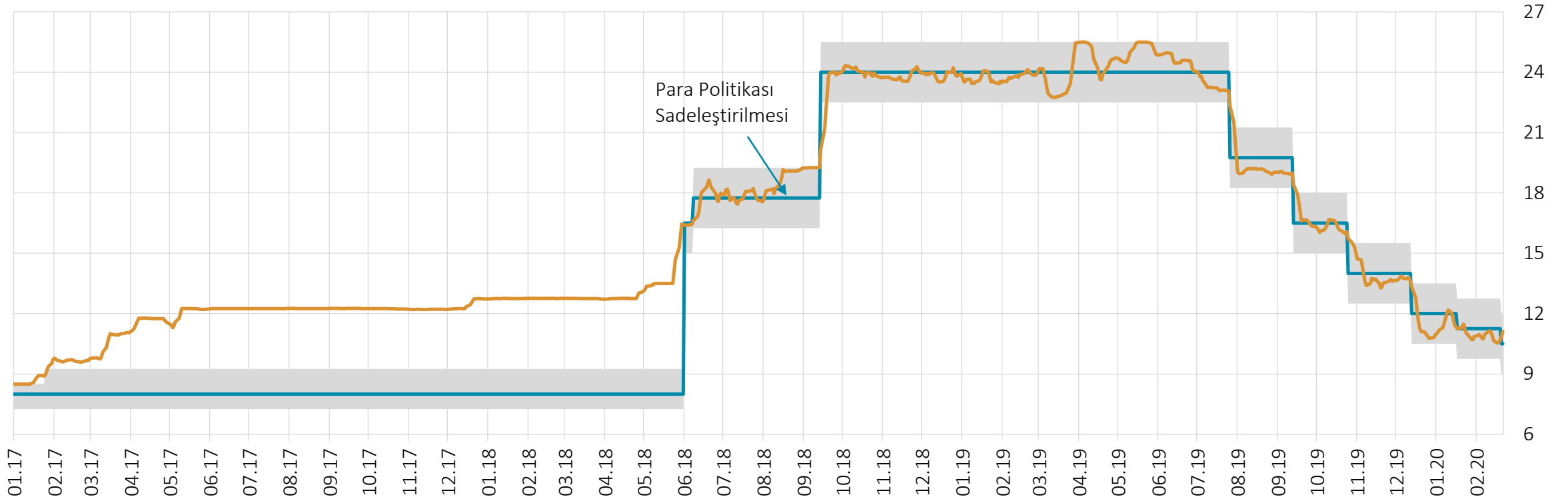

Kaynak: TCMB, TÜİK

Enflasyon görünümünü etkileyen tüm unsurlar dikkate alınarak Temmuz ayından itibaren politika faizinde 13,25 puan indirimde gidilmiştir.

Kısa Vadeli Faiz Oranları (%)

■ Faiz Koridoru — 1 Hafta Vadeli Repo Faizi — BİST Gecelik Repo Faizleri (5 Günlük HO)

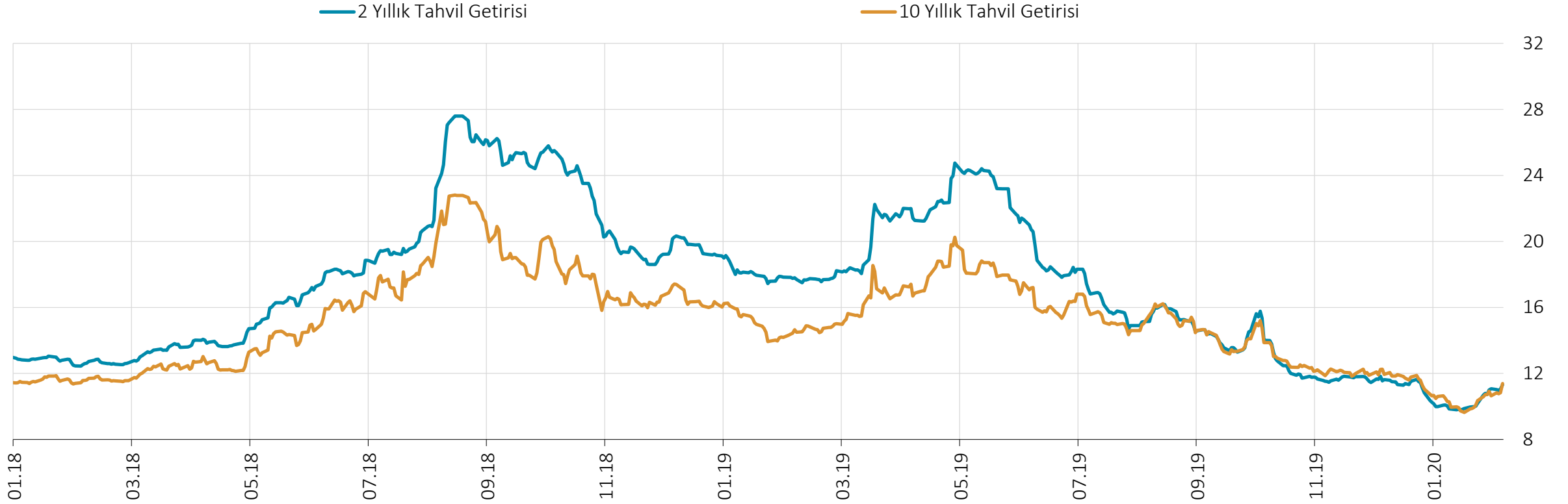

Kaynak: BİST, TCMB

Son Gözlem: 21 Şubat 2020

Enflasyon beklentileri ve risk primindeki iyileşmeyle birlikte uzun vadeli faizler gerilemiştir.

Tahvil Getirileri (%)

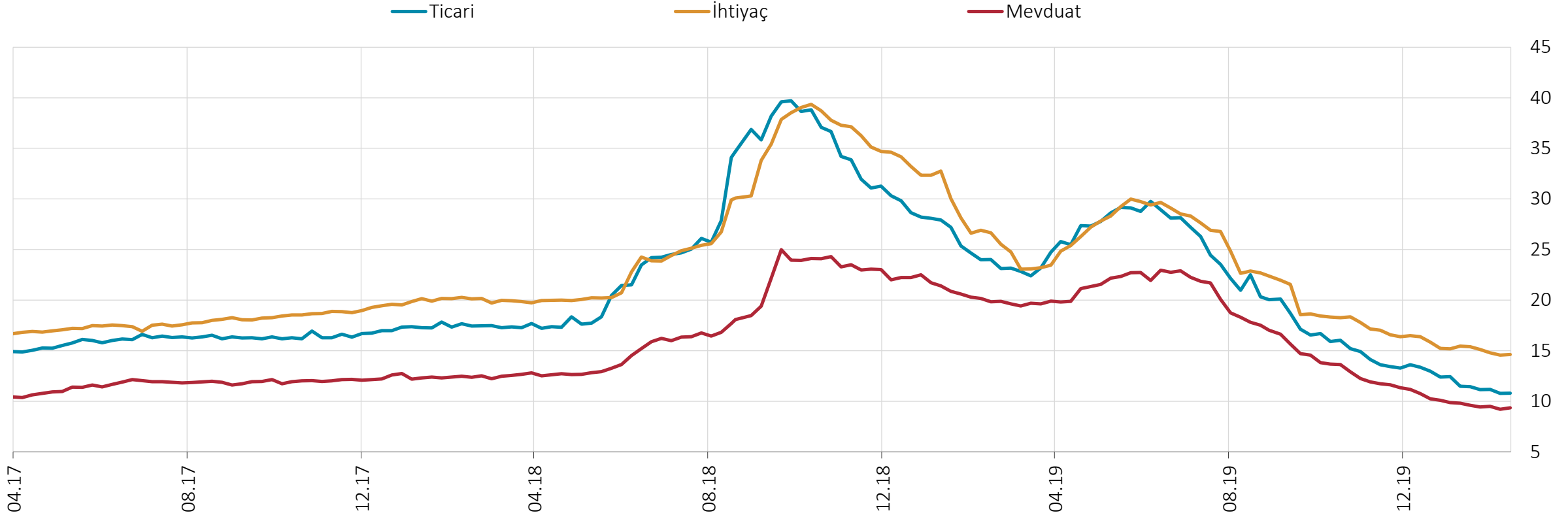

Kaynak: Bloomberg

Son Gözlem: 20 Şubat 2020

Politika faizindeki indirimler kredi ve mevduat faizlerine güçlü bir şekilde yansımıştır.

TL Kredi ⁽¹⁾ ve Mevduat Faiz Oranları (%)

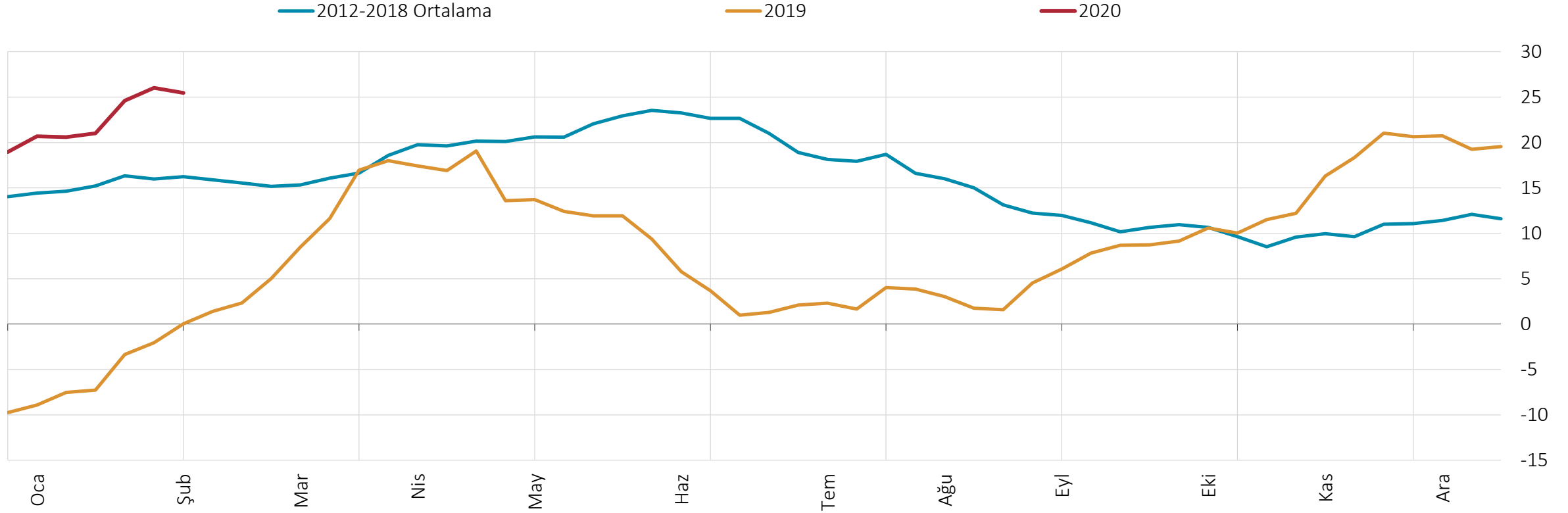

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 14 Şubat 2020

Faiz indirimleri ve diğer destekleyici adımların etkisiyle kredi büyümesi hız kazanmıştır.

Toplam Kredi Büyümesi (Kur Etkisinden Arındırılmış, 13 Haftalık Hareketli Ortalama, Yıllıklandırılmış, %)

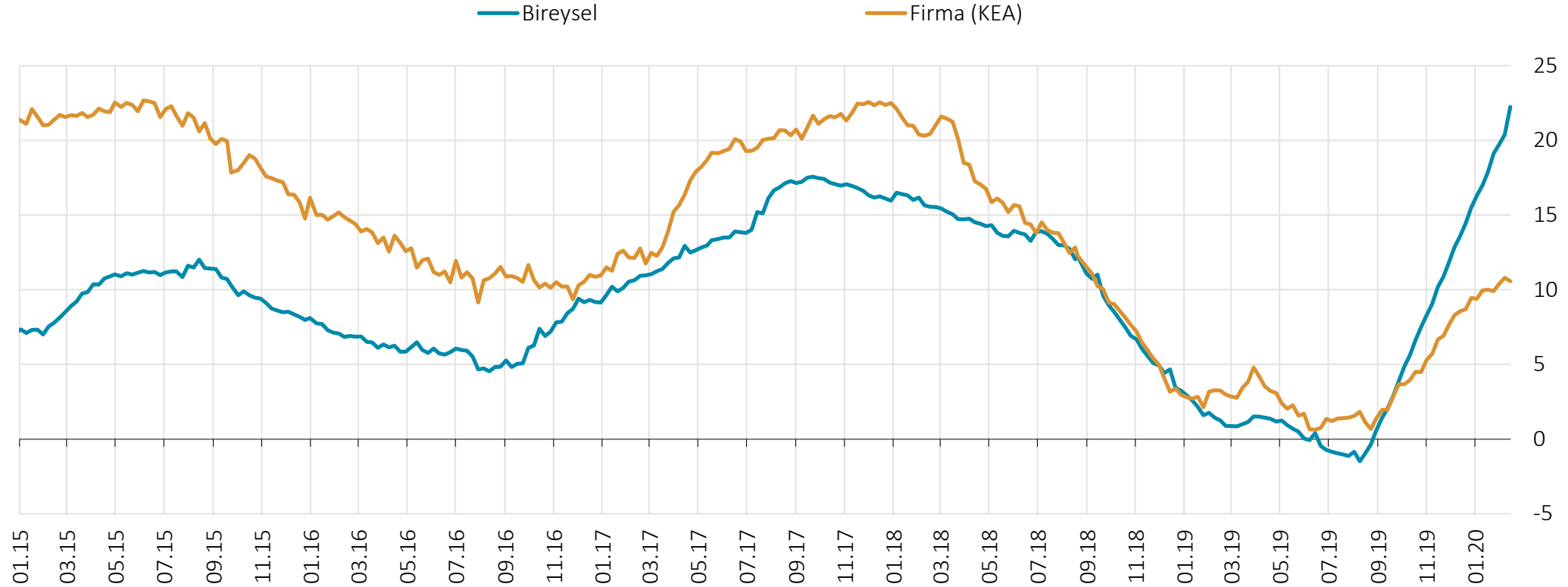

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 14 Şubat 2020

Kredi büyümesi ilk aşamada bireysel ağırlıklıyken, son dönemde firma kredileri de toparlanmaya başlamıştır.

Firma Kredisi ve Bireysel Kredi Yıllık Büyüme (%)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 14 Şubat 2020

Makroekonomik Görünüm

- ▶ İktisadi faaliyetteki toparlanma eğilimi sektörel yayılımdaki iyileşme ile birlikte devam etmektedir.
- ▶ Dezenflasyon süreci ve finansal koşullardaki iyileşmeyle birlikte ekonomideki toparlanmanın devam edeceği öngörülmektedir.
- ▶ Kredi büyümesi ve kompozisyonundaki gelişmelerin dış denge ve enflasyon üzerindeki etkileri yakından takip edilmektedir.
- ▶ Son dönemde belirgin bir iyileşme kaydeden cari işlemler dengesinin önümüzdeki dönemde ılımlı bir seyir izlemesi makro politika bileşimi açısından önem arz etmektedir.
- ▶ Enflasyon beklentileri, iç talep koşulları ve üretici fiyatlarındaki gelişmelere bağlı olarak çekirdek enflasyon göstergelerinin eğilimleri ılımlı seyretmektedir.
- ▶ Enflasyondaki seyrin yıl sonu tahminiyle büyük ölçüde uyumlu olduğu değerlendirilmektedir.

İhracat, Verimlilik ve Sürdürülebilir Büyüme

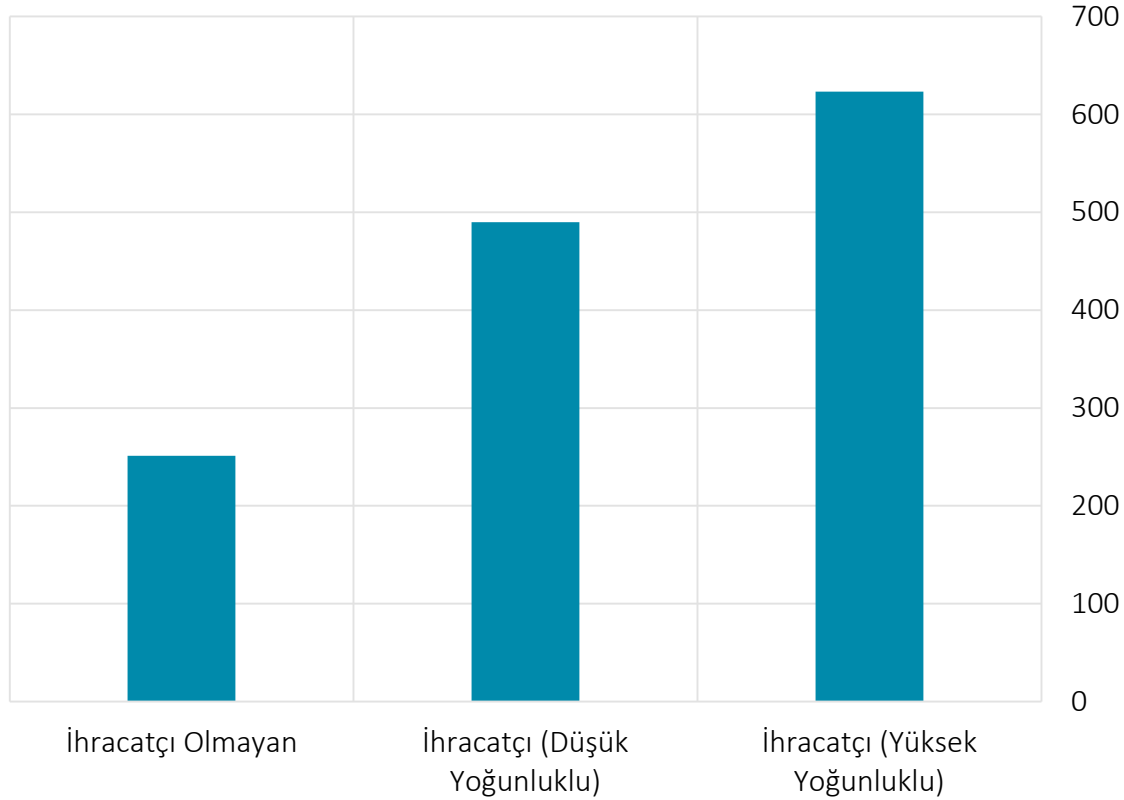

Dış ticaret ve verimlilik kazanımları sürdürülebilir büyüme için kritik önemdedir.

İmalat sanayinde ihracat oranı yüksek olan firmaların verimlilik ve kâr marjları yüksektir.

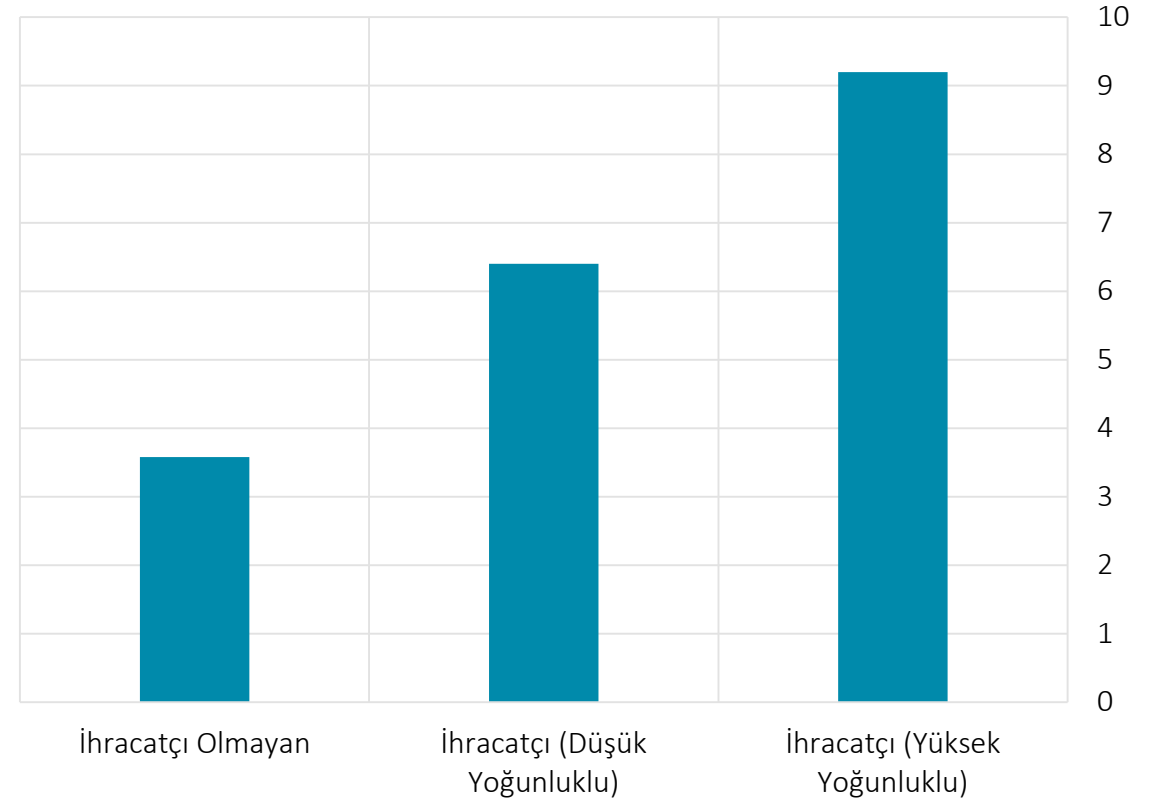
İşgücü Verimliliği* (Net Satış/Çalışan Sayısı, Bin TL)

Kaynak: GBS, TCMB

Gözlem Tarihi: 2018

Kar Marjı* (Faaliyet Kârı/Net Satış, Yüzde)

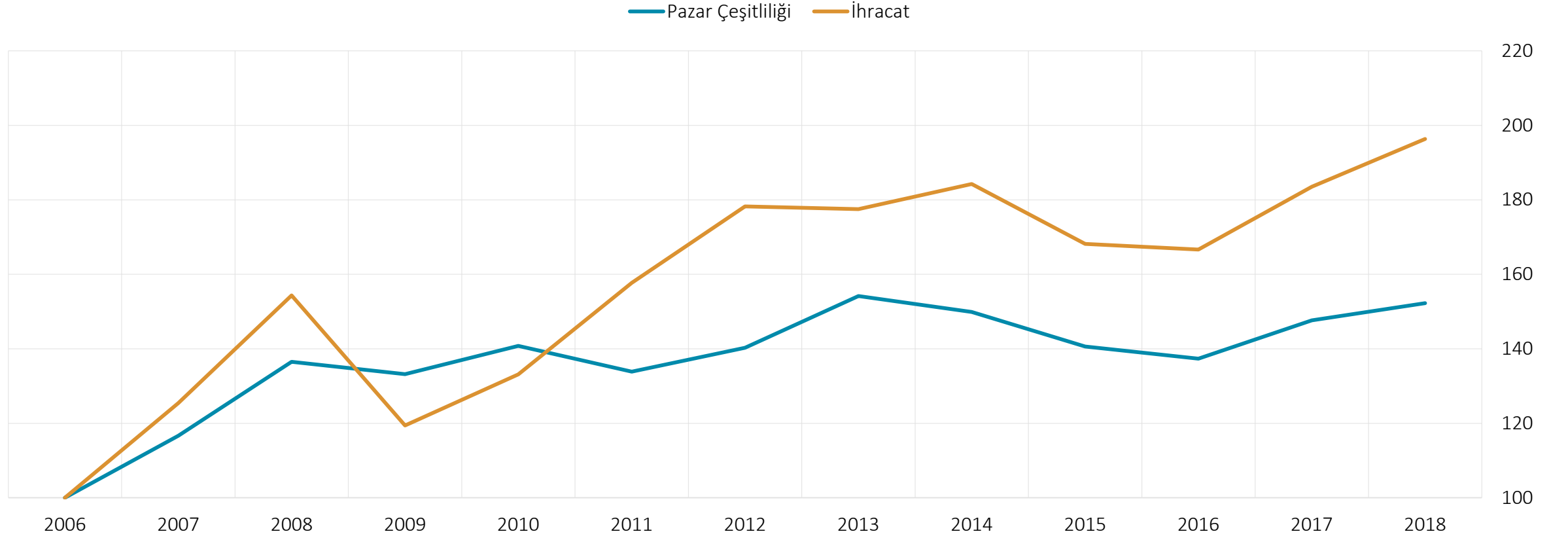

Kaynak: GBS, TCMB

Gözlem Tarihi: 2018

Pazar çeşitlendirme esnekliği ihracat artışını desteklemektedir.

Pazar Çeşitliliği Endeksi ve İhracat Hacmi Endeksi* (2006=100)

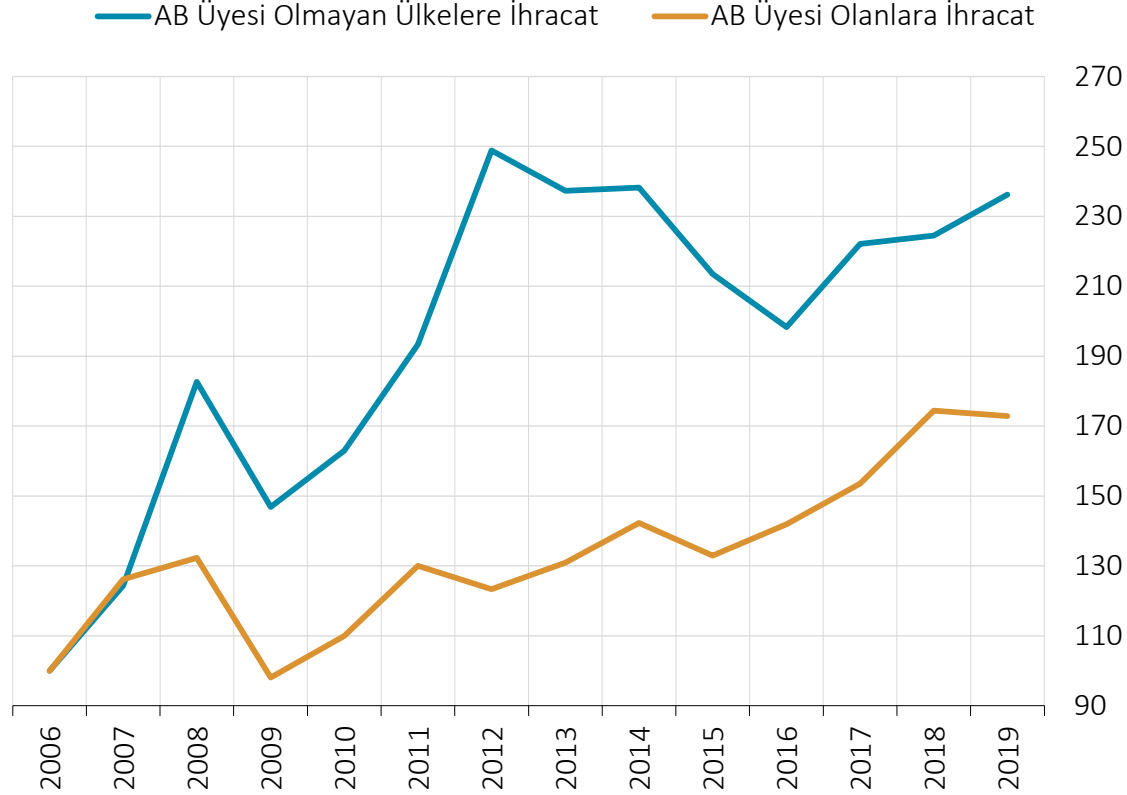

Kaynak: Dünya Bankası, TÜİK

Son Gözlem: 2018

AB dışı ülkelere ihracat hızla artarken ihracatçı firma sayısı belirgin olarak yükselmektedir.

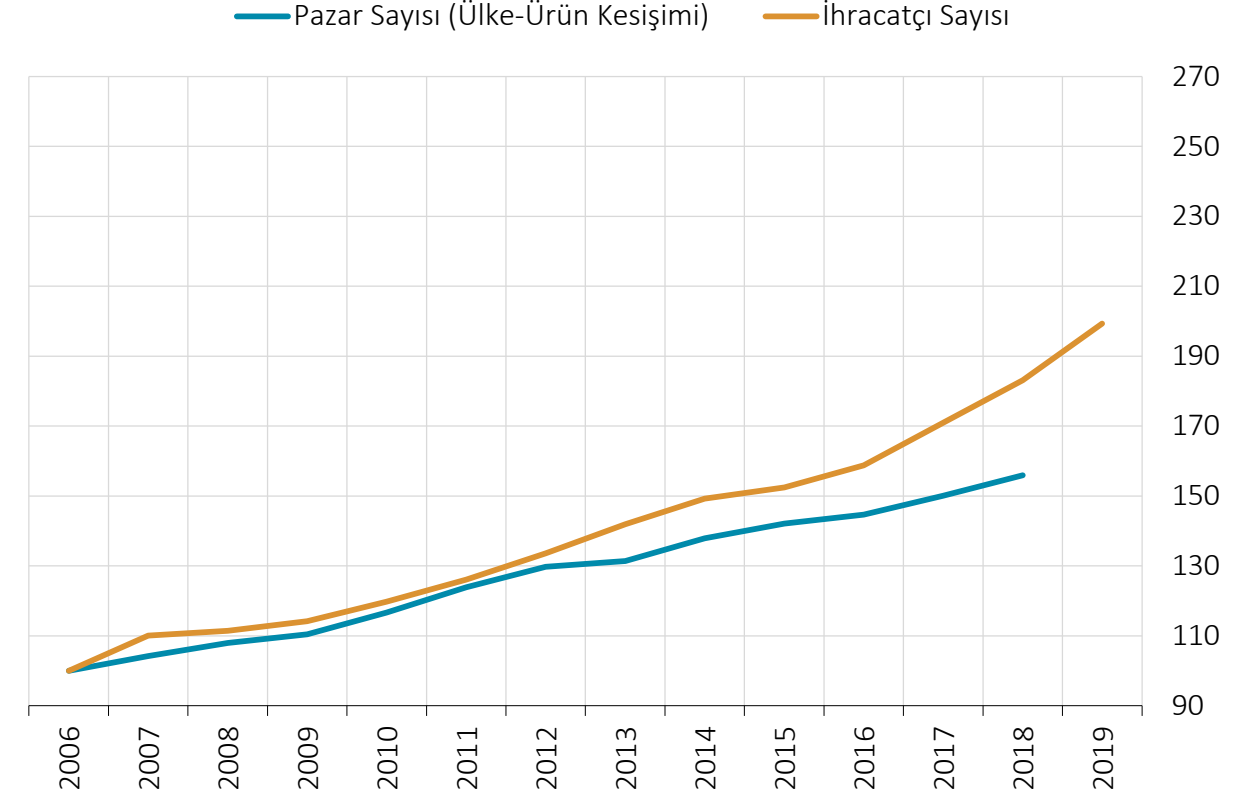
Bölgelere Göre İhracat (2006=100)

Kaynak: TÜİK.

Son Gözlem: 2019

Pazar Sayısı ve İhracatçı Firma Sayısı (2006=100)

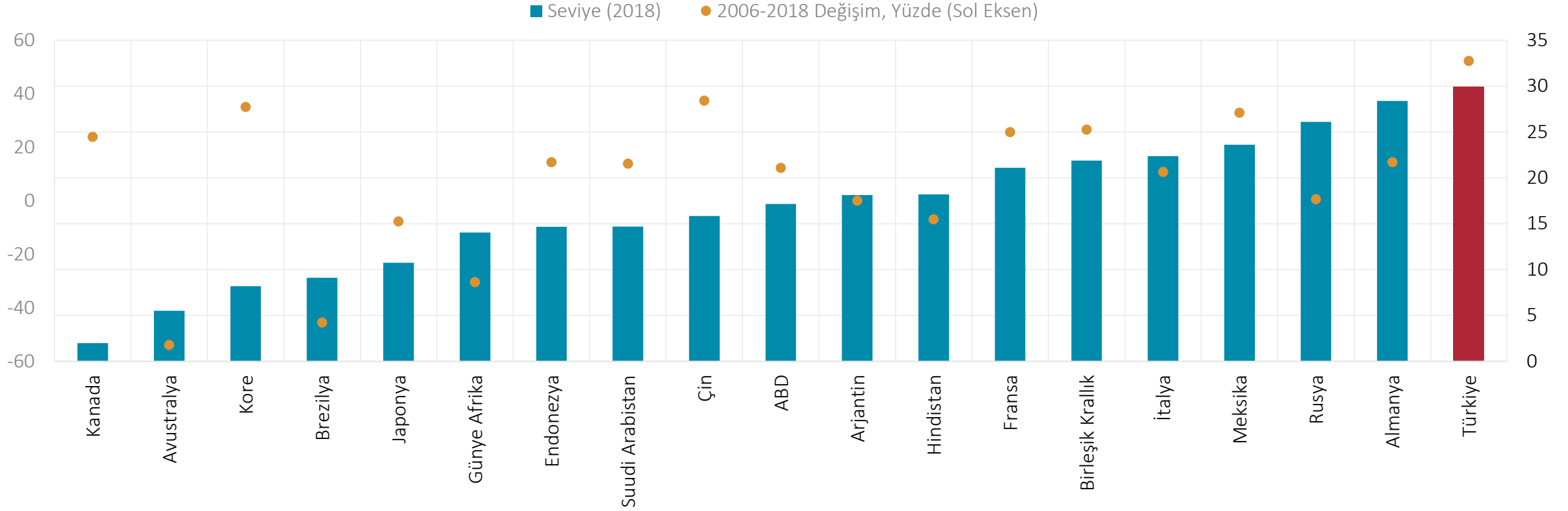

Kaynak: Ticaret Bakanlığı, ComTrade.

Son Gözlem: 2019

Türkiye, G20 ülkeleri arasında pazar çeşitlendirme yönünden en başarılı ülkelerden birisidir.

Pazar Çeşitliliği (2018) ve 2006-2018 Arası Büyümesi*

Kaynak: Dünya Bankası

Son Gözlem: 2018

Ülke bazlı ihracat yoğunlaşmasının azalması ekonomimizin dayanıklılığını artırmaktadır.

Toplam İhracat İçinde Ülkelerin Payı (%)

2006			2019		
Sıralama	Ülkeler	Pay	Sıralama	Ülkeler	Pay
1	Almanya	11,3	1	Almanya	9,0
2	Birleşik Krallık	8,0	2	Birleşik Krallık	6,3
3	İtalya	7,9	3	İtalya	5,4
4	ABD	5,9	4	Irak	5,2
5	Fransa	5,4	5	ABD	4,7
6	İspanya	4,3	6	İspanya	4,5
7	Rusya Federasyonu	3,8	7	Fransa	4,5
8	Irak	3,0	8	Hollanda	3,2
9	Hollanda	3,0	9	İsrail	2,5
10	Romanya	2,7	10	Romanya	2,3
11	BAE	2,3	11	Rusya Federasyonu	2,2
12	Yunanistan	1,9	12	BAE	2,1
13	Bulgaristan	1,8	13	Mısır	1,9
14	İsrail	1,8	14	Polonya	1,9
15	Belçika	1,6	15	Belçika	1,9

Kaynak: TÜİK.

Son Gözlem: 2019

Pazar çeşitliliği yanında sektör çeşitliliği de ihracatta esneklik sağlamaktadır.

İmalat Sanayi İhracatında Sektörlerin Payı (%)

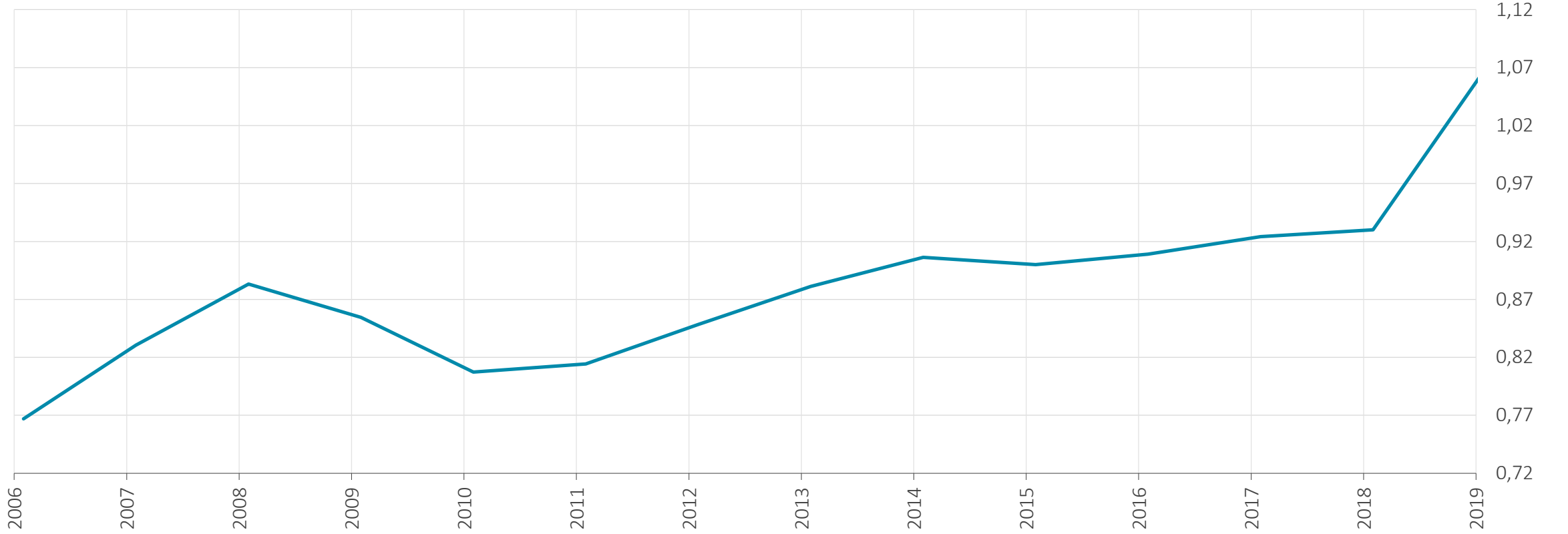
2006			2019		
Sıralama	Sektörler	Pay	Sıralama	Sektörler	Pay
1	Motorlu kara taşıtları	15,8	1	Motorlu kara taşıtları	16,7
2	Hazır Giyim	12,7	2	Ana metal	10,4
3	Ana metal	11,6	3	Makine ve teçhizat	10,1
4	Tekstil	11,5	4	Tekstil	9,0
5	Makine ve teçhizat	7,5	5	Hazır Giyim	7,9
6	Gıda	5,4	6	Gıda	7,1
7	Kimyasal madde	4,3	7	Kimyasal madde	6,3
8	Kömür ve yakıt	4,2	8	Mobilya	5,4
9	Metal eşya	4,2	9	Metal eşya	4,8
10	Radyo-televizyon	3,8	10	Plastik ve kauçuk	4,7
11	Plastik ve kauçuk	3,8	11	Kömür ve yakıt	4,1
12	Elektrikli makine	3,5	12	Elektrikli makine	3,7
13	Diğer mineral	3,5	13	Diğer mineral	2,9
14	Mobilya	2,9	14	Diğer ulaşım	1,8
15	Diğer ulaşım	2,7	15	Kağıt	1,5

Kaynak: TÜİK.

Son Gözlem: 2019

Sonuç olarak, dinamik ihracat yapımız sayesinde Türkiye'nin dünya ticaretinden aldığı pay belirgin bir şekilde artmaktadır.

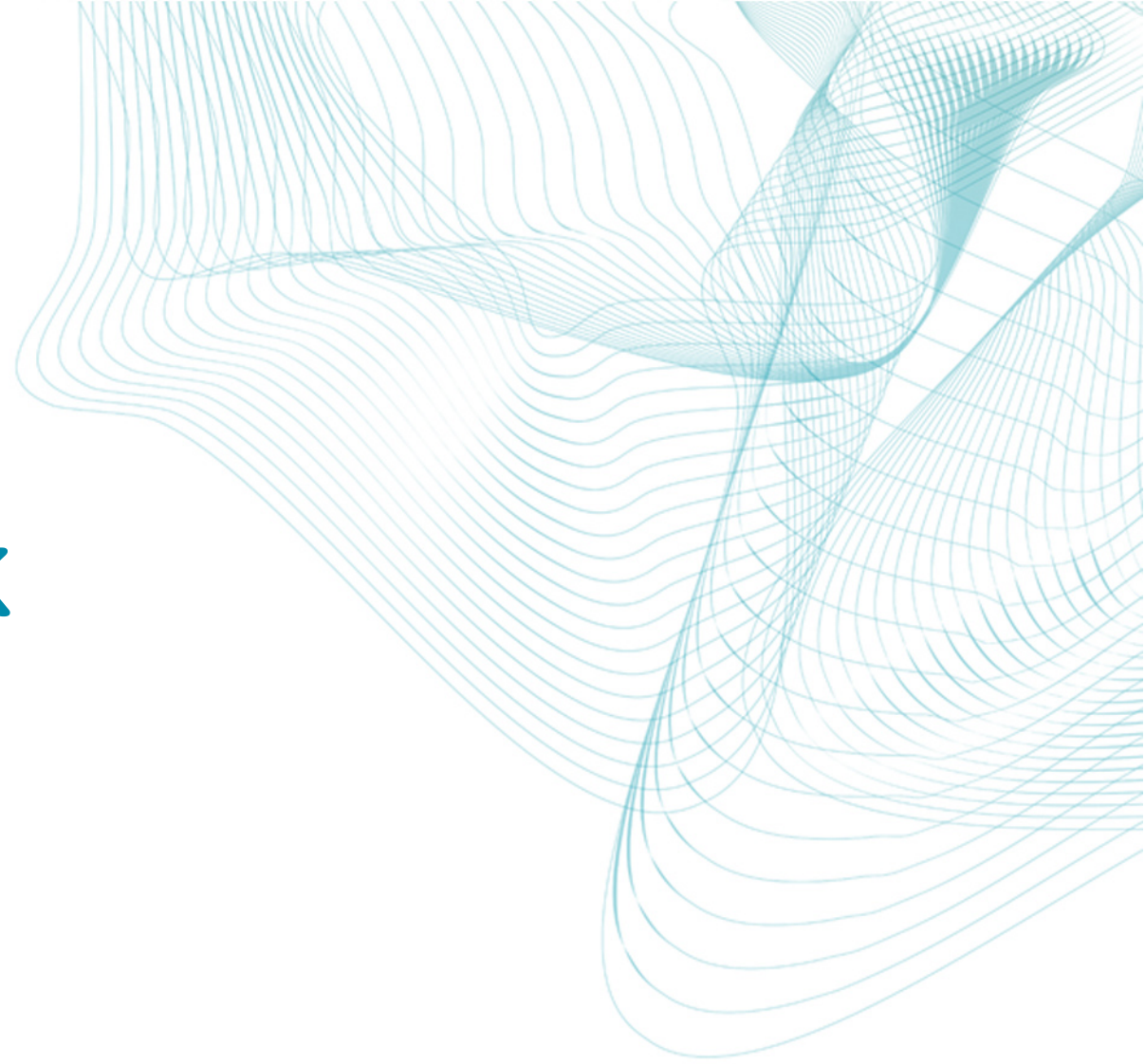
Türkiye İhracatının Dünya Pazarındaki Payı (%)

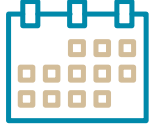
Kaynak: TCMB, DTÖ.

Son Gözlem: 2019

Reel Sektöre Yönelik Saha Çalışmaları

Reel sektörle kurduğumuz iletişimi çok değerli buluyoruz.

Firma görüşmelerinden elde edinilen nitelikli ve zamanlı bilgilerin karar alma süreçlerinde kullanılması

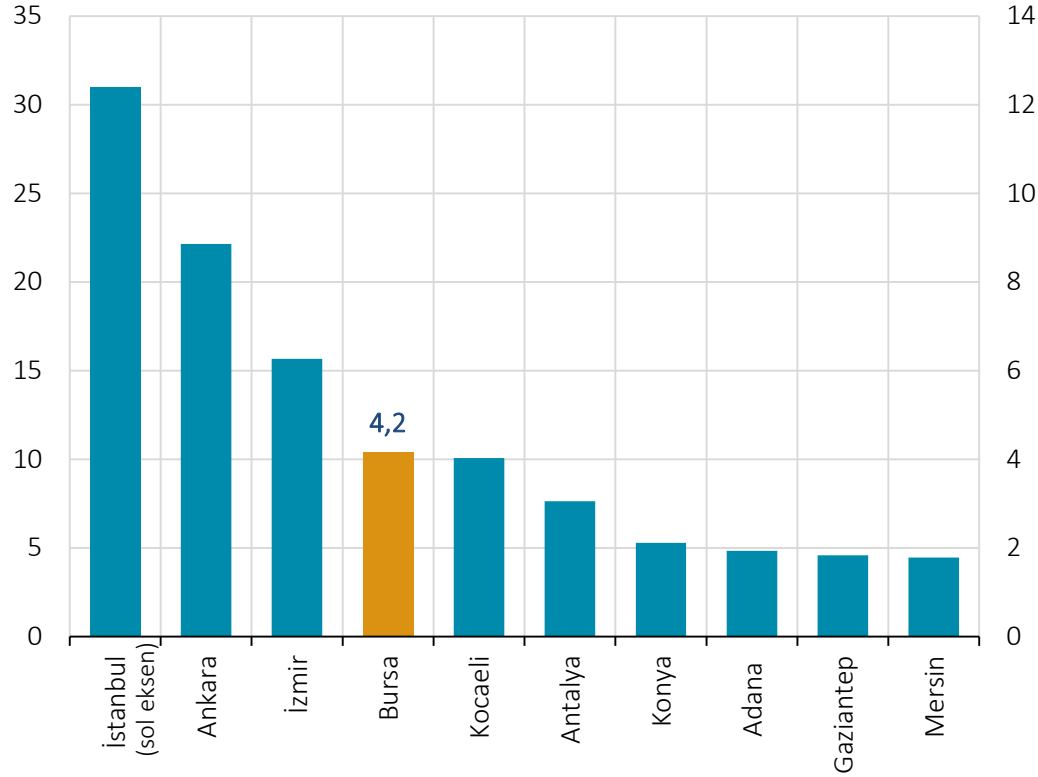
Konjonktürel gelişmelerin yanı sıra yapısal sorunlar hakkında bilgi edinilmesi, iletilen beklenti ve önerilerin ilgili kamu kurumlarıyla paylaşılması

Reel sektör temsilcileriyle etkili bir iletişim kurulması

Bursa, Türkiye ekonomisi için oldukça önemli bir konumdadır.

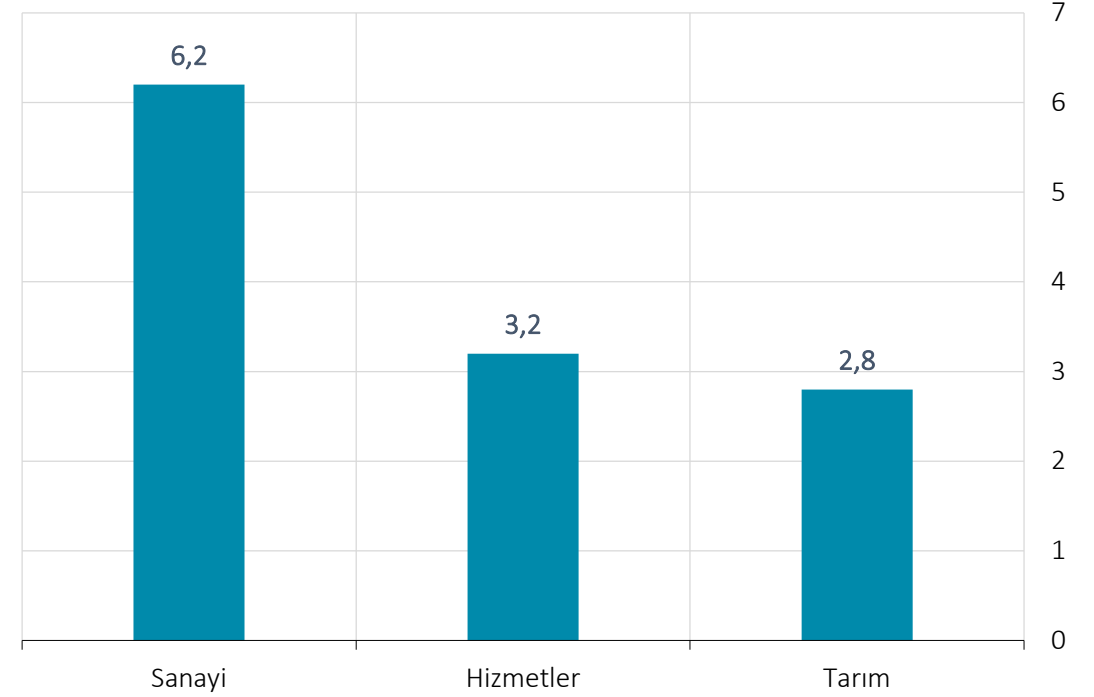
GSYİH içinde illerin Payları (%)

Kaynak: TÜİK

Son Gözlem: 2018

Bursa'nın Sektörlere Göre GSYİH içindeki Payı (%)

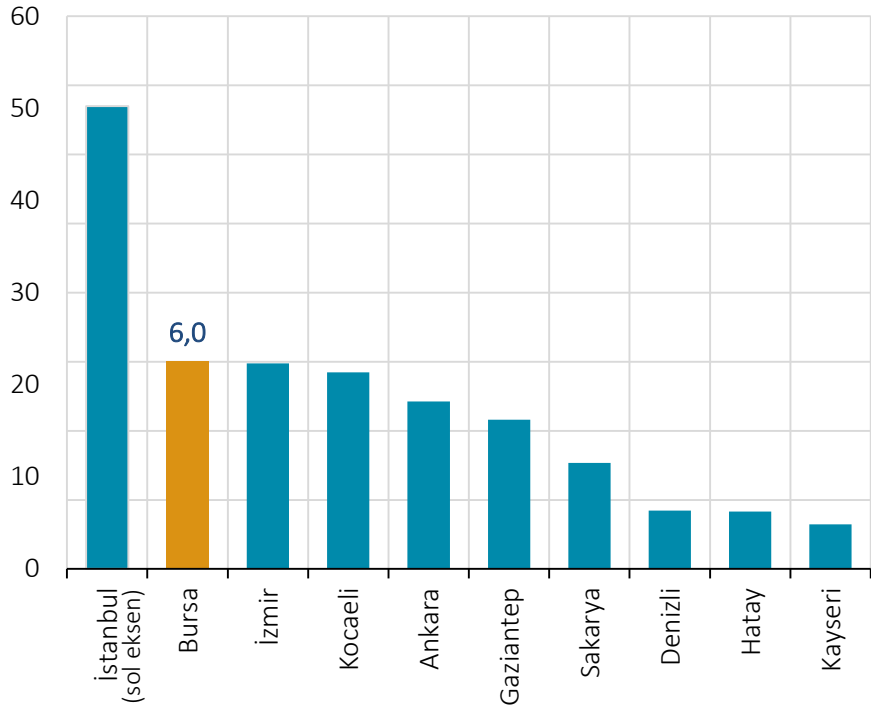

Kaynak: TÜİK

Son Gözlem: 2018

Bursa, ihracat performansı ile dikkat çeken bir ilimizdir.

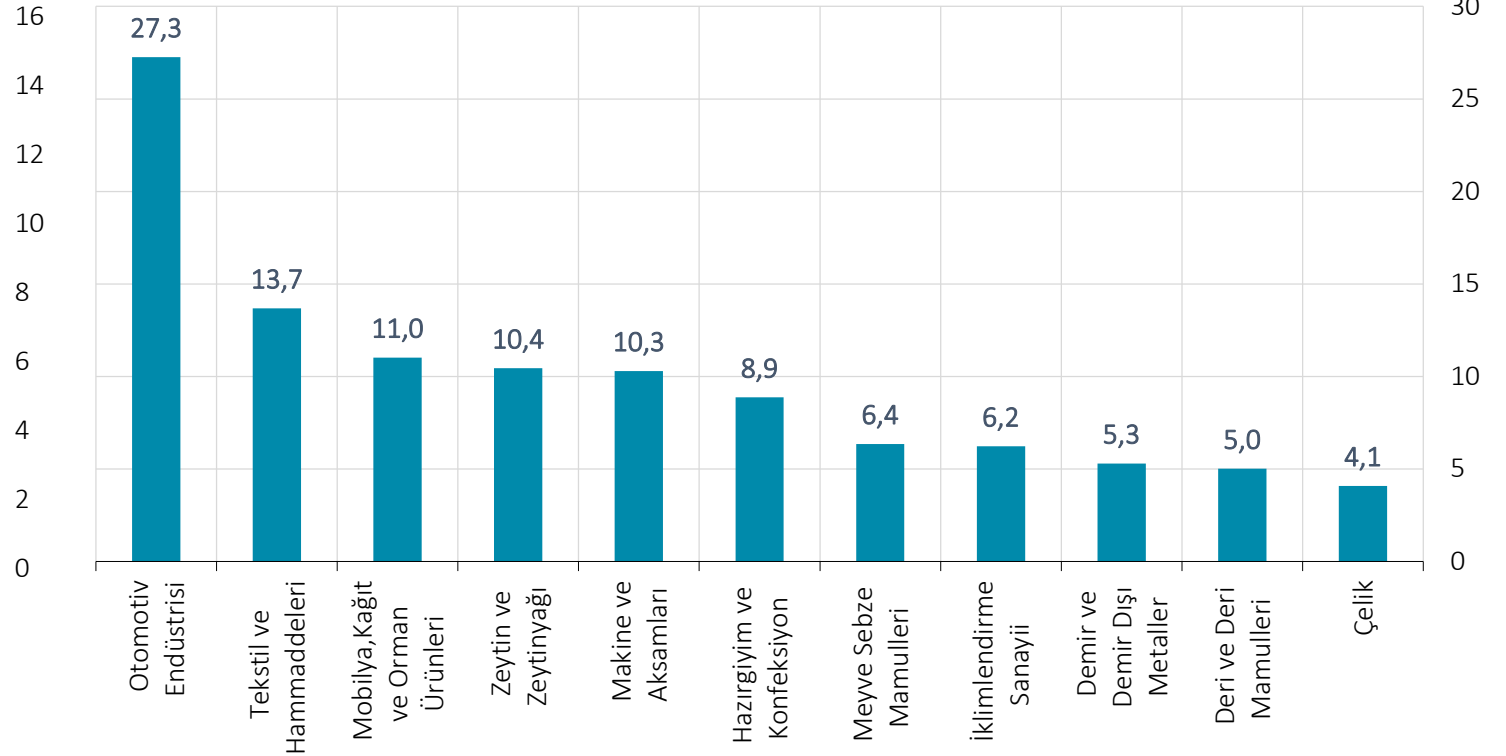
Toplam İhracat İçinde İllerin Payı (%)

Kaynak: TÜİK

Son Gözlem: 2019

Bursa'nın Sektör Bazında Türkiye İhracatındaki Yeri (%)

Kaynak: TİM

Son Gözlem: 2019

Bursa'nın dinamik reel sektörü, ihracatın katma değerini artırıcı yatırımlarına devam etmektedir.

Otomotiv

Yeni nesil hibrit ve elektrikli araçlara yönelik yatırımlar

Tekstil

Katma değeri yüksek olan teknik tekstil, yeni nesil iplikler vb. alanlarda yatırımlar

Hazır Giyim

Hazır giyim firmalarının küresel tedarik zincirinde artan rolü

Makine

Makine sektöründe dışa bağımlılığı azaltacak yatırım faaliyetleri

Çelik

Vasıflı çelik üretimine yönelik yatırımlar

Mobilya

Yeni ürün tasarımlarıyla dış pazarlarda artan pay

Makroekonomik Görünüm, Para Politikası ve Sürdürülebilir Büyüme

Murat Uysal
Başkan

25 Şubat 2020 | BURSA